

Bản án số: 54/2022/HS-PT

Ngày: 13-5-2022

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM**

TÒA ÁN NHÂN DÂN TỈNH QUẢNG NGÃI

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

- *Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa:* Bà Lê Thị Mỹ Giang.

- *Các Thẩm phán:* Bà Hoàng Thị Mai Hạnh.

Bà Trần Thị Bé.

- *Thư ký phiên tòa:* Ông Nguyễn Quảng Ninh - Thư ký Tòa án nhân dân tỉnh Quảng Ngãi.

- *Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Quảng Ngãi tham gia phiên tòa:*
Ông Lương Thanh Tú - Kiểm sát viên

Ngày 13 tháng 5 năm 2022, tại trụ sở Tòa án nhân dân tỉnh Quảng Ngãi xét xử phúc thẩm công khai vụ án hình sự phúc thẩm thụ lý số 59/2022/TLPT-HS ngày 18/02/2022 đối với bị cáo Nguyễn Trung V, do có kháng cáo của bị cáo Nguyễn Trung V và kháng nghị của Viện kiểm sát nhân dân thành phố Quảng Ngãi, tỉnh Quảng Ngãi đối với Bản án hình sự sơ thẩm số 95/2021/HS-ST ngày 12/11/2021 của Tòa án nhân dân thành phố Quảng Ngãi, tỉnh Quảng Ngãi.

Bị cáo có kháng cáo:

Họ và tên: Nguyễn Trung V, sinh ngày 14 tháng 7 năm 1985 tại Quảng Ngãi; nơi cư trú: Thôn A, xã NT, huyện TN, tỉnh Quảng Ngãi; nghề nghiệp: Sửa cây cảnh; trình độ học vấn: 9/12; dân tộc: Kinh; giới tính: Nam; tôn giáo: Không; quốc tịch: Việt Nam; con ông Nguyễn Trung L và bà Nguyễn Thị T; vợ, con: Chưa có; tiền sự: không;

Tiền án:

Ngày 26/3/2013, bị Tòa án nhân dân tỉnh Quảng Ngãi kết án 30 (Ba mươi) tháng tù về tội “*Tiêu thụ tài sản do người khác phạm tội mà có*” theo bản án hình sự phúc thẩm số 94/2013/HSPT;

Ngày 26/4/2013, bị Tòa án nhân dân tỉnh Quảng Ngãi kết án 42 (Bốn mươi hai) tháng tù về tội “*Trộm cắp tài sản*” theo bản án hình sự phúc thẩm số 111/2013/HSPT.

Tổng hợp hình phạt chung của hai bản án ngày 26/3/2013 và ngày 26/4/2013 là 72 (Bảy mươi hai) tháng tù, bị cáo chấp hành xong vào ngày 29/10/2017, bị cáo chưa được xóa án tích.

Nhân thân:

Ngày 10/11/2008, bị Tòa án nhân dân tỉnh Quảng Ngãi kết án 36 (Ba mươi sáu) tháng tù về tội “*Trộm cắp tài sản*” theo bản án hình sự phúc thẩm số 08/2008/HSPT, bị cáo đã chấp hành xong bản án.

Ngày 05/11/2018, bị Công an huyện Tư Nghĩa, tỉnh Quảng Ngãi xử phạt vi phạm hành chính theo Quyết định số 178/QĐ-XPVPHC về hành vi “*Đánh bạc*” với số tiền 2.000.000 đồng, bị cáo đã chấp hành xong vào ngày 05/11/2018.

Bị cáo bị áp dụng biện pháp ngăn chặn “*Cấm đi khỏi nơi cư trú*” từ ngày 10/5/2021 cho đến nay; bị cáo tại ngoại, có mặt tại phiên tòa.

NỘI DUNG VỤ ÁN

Theo các tài liệu có trong hồ sơ vụ án và diễn biến tại phiên tòa, nội dung vụ án được tóm tắt như sau:

Ngày 06/12/2019, thông qua giới thiệu của ông Trần Văn D, sinh năm: 1956; hộ khẩu thường trú: Thôn A, xã NT, huyện TN, tỉnh Quảng Ngãi, bà Võ Thị Ái V1 đã gặp Nguyễn Trung V để hỏi vay tiền, V đồng ý cho bà V1 vay tiền trả lãi theo tuần (Tức 07 ngày trả lãi một lần). Bà V1 ghi ngày vay tiền vào sổ theo dõi và ghi cụ thể số tiền trả lãi hàng tuần bằng tiền mặt cho V, có chữ ký xác nhận của V trên mỗi lần trả tiền lãi vay; cụ thể: Từ ngày 06/12/2019 đến ngày 12/4/2020, Nguyễn Trung V đã cho bà V1 vay với tổng cộng 03 lượt vay, tổng số tiền cho vay là 70.000.000 đồng với lãi suất 1,43%/ngày (Tương đương với 521%/năm), cao gấp 26,4 lần lãi suất quy định trong Bộ luật Dân sự 2015 (Điều 468 Bộ luật dân sự năm 2015 quy định lãi suất cho vay không được vượt quá 20%/năm của khoản tiền vay, tức là không được vượt quá 0,0548%/ngày). Tổng số tiền lãi V đã thu của bà V1 là 142.000.000 đồng, trong đó tiền lãi thu phù hợp với quy định của Bộ luật Dân sự là 745.205 đồng, lãi suất vượt mức quy định (Vượt quá 20%/năm của khoản tiền vay) là 141.254.795 đồng. Như vậy, Nguyễn Trung V đã thu lợi bất chính từ hoạt động cho vay lãi nặng là 141.254.795 đồng. Bà V1 vẫn còn nợ tiền gốc số tiền 70.000.000 đồng của Nguyễn Trung V.

Ngày 24/3/2021, Cơ quan cảnh sát điều tra Công an thành phố Quảng Ngãi đã trưng cầu Phòng kỹ thuật hình sự Công an tỉnh Quảng Ngãi giám định chữ ký của Nguyễn Trung V ghi trong sổ trả tiền lãi của bà V1. Ngày 08/5/2021, Phòng kỹ thuật hình sự Công an tỉnh Quảng Ngãi có kết luận giám định số 340/KLGD-PC09, kết luận 18 (Mười tám) chữ ký trên 02 (Hai) tờ giấy ghi nội dung nhận trả tiền lãi trong quyển sổ có bìa màu đen gửi đến giám định (Kí hiệu A1, A2) với các chữ ký trên 04 (Bốn) tài liệu có đầu đề “*Bản tự khai*” đề ngày 19/3/2021, 08/4/2021 ghi tên người viết Nguyễn Trung V (Kí hiệu M1, M2, M3, M4) là do cùng một người viết ra.

Ngoài ra, bà V1 còn khai nhận đã vay của Nguyễn Trung V nhiều lần khác, bà V1 đã chuyển trả tiền gốc và lãi vào 02 sổ tài khoản mang tên Nguyễn Trung V mở tại Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn - Chi nhánh huyện Tư Nghĩa và Ngân hàng Sài Gòn Thương Tín - Chi nhánh tỉnh Quảng Ngãi cũng như trả bằng tiền mặt. Qua điều tra, bà V1 không có chứng cứ chứng minh và không xác định được đã trả tiền gốc, tiền lãi cụ thể là bao nhiêu, bà không có yêu cầu gì

đối với số tiền đã chuyển khoản trả cho V. Do đó, Cơ quan điều tra Công an thành phố Quảng Ngãi không xem xét xử lý.

Sau khi Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an thành phố Quảng Ngãi nhận đơn tố cáo của bà Võ Thị Ái V1 nên đã triệu tập Nguyễn Trung V làm việc và đã tạm giữ của Nguyễn Trung V:

+ 01 Giấy hẹn nợ bà V1 viết cho V;

+ 01 Điện thoại di động hiệu OPPO màu xanh đen (Đã qua sử dụng) của Nguyễn Trung V.

+ 04 thẻ tín dụng (ATM), 01 xe mô tô nhãn hiệu Honda SH mode màu xám biển số 76E1-52059 và 01 giấy đăng ký xe mô tô mang tên Nguyễn Trung V.

- Tạm giữ của bà Võ Thị Ái V1:

+ 02 Giấy mượn tiền đề ngày 17/4/2020, 19/4/2020 và 28 giấy nộp tiền mà bà V1 chuyển trả cho V.

+ 01 cuốn sổ màu đen, bên trong sổ ghi thể hiện số lần trả lãi của bà V1 cho bị cáo, đây là tài liệu kèm theo hồ sơ vụ án, tiếp tục lưu giữ tại hồ sơ vụ án.

Tại bản án hình sự sơ thẩm số 95/2021/HSST ngày 12/11/2021 của Tòa án nhân dân thành phố Quảng Ngãi, tỉnh Quảng Ngãi:

Tuyên bố: Nguyễn Trung V phạm tội “Cho vay lãi nặng trong giao dịch dân sự”.

Áp dụng: Khoản 2 Điều 201; điểm b, s khoản 1 Điều 51; điểm h khoản 1 Điều 52 và Điều 38 Bộ luật Hình sự.

Xử phạt bị cáo Nguyễn Trung V 09 (Chín) tháng tù.

Về biện pháp tư pháp: Áp dụng Điều 47, khoản 1 Điều 48 của Bộ luật hình sự; căn cứ khoản 2 Điều 106 của Bộ luật tố tụng hình sự.

- Buộc bị cáo Nguyễn Trung V phải nộp số tiền 745.205 đồng (Bảy trăm, bốn mươi lăm nghìn, hai trăm lẻ năm đồng) vào Ngân sách Nhà nước.

- Buộc bà Võ Thị Ái V1 phải nộp số tiền 70.000.000 đồng (Bảy mươi triệu đồng) vào Ngân sách Nhà nước.

- Buộc bị cáo Nguyễn Trung V phải trả cho bà Võ Thị Ái V1 số tiền 141.254.795 đồng (Một trăm bốn mươi một triệu, hai trăm năm mươi bốn nghìn, bảy trăm chín mươi lăm đồng).

Về án phí: Căn cứ khoản 2 Điều 136 của Bộ luật tố tụng hình sự và điểm a khoản 1 Điều 23, Điều 26 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội.

Buộc bị cáo Nguyễn Trung V phải chịu 200.000 đồng (Hai trăm nghìn đồng) án phí hình sự sơ thẩm và 7.062.739 đồng (Bảy triệu, không trăm sáu mươi hai nghìn, bảy trăm ba mươi chín đồng) án phí dân sự sơ thẩm.

Ngoài ra, Tòa án cấp sơ thẩm còn tuyên về phần xử lý vật chứng và quyền kháng cáo theo quy định.

Ngày 24/11/2021, bị cáo Nguyễn Trung V có đơn kháng cáo xin chuyển từ hình phạt tù sang hình phạt tiền. Lý do kháng cáo bị cáo cho rằng hành vi của bị

cáo chưa gây ra thiệt hại nghiêm trọng, bị cáo có nhiều tình tiết giảm nhẹ trách nhiệm hình sự, bị cáo đã tự nguyện khắc phục hậu quả, gia đình bị cáo có hoàn cảnh khó khăn (Đang sống chung và chăm sóc bà nội hiện đã già yếu, mất sức lao động, không ai chăm sóc).

Ngày 26/11/2021, Viện kiểm sát nhân dân thành phố Quảng Ngãi có quyết định Kháng nghị phúc thẩm số 986/QĐ-VKS kháng nghị một phần Bản án hình sự sơ thẩm số 95/2021/HS-ST ngày 12 tháng 11 năm 2021 của Tòa án nhân dân thành phố Quảng Ngãi với nội dung: Không buộc bị cáo Nguyễn Trung V phải chịu án phí dân sự sơ thẩm.

Tại phiên tòa phúc thẩm, bị cáo vẫn giữ nguyên nội dung kháng cáo, đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Quảng Ngãi vẫn giữ nguyên nội dung kháng nghị.

Tại phần kết luận đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Quảng Ngãi đề nghị: Căn cứ điểm a, b khoản 1 Điều 355; Điều 356; điểm a khoản 2 Điều 357 Bộ luật tố tụng hình sự. Không chấp nhận kháng cáo của bị cáo Nguyễn Trung V, chấp nhận kháng nghị của Viện kiểm sát nhân dân thành phố Quảng Ngãi, tỉnh Quảng Ngãi. Sửa bản án hình sự sơ thẩm số 95/2021/HS-ST ngày 12 tháng 11 năm 2021 của Tòa án nhân dân thành phố Quảng Ngãi, tỉnh Quảng Ngãi theo hướng không buộc bị cáo Nguyễn Trung V phải chịu án phí dân sự sơ thẩm.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Trên cơ sở nội dung vụ án, căn cứ vào các tài liệu trong hồ sơ vụ án đã được tranh tụng tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định như sau:

[1] Về thủ tục tố tụng: Đơn kháng cáo của bị cáo Nguyễn Trung V làm trong thời hạn luật định là hợp lệ, được xem xét theo thủ tục phúc thẩm.

[2] Về nội dung: Trong khoảng thời gian từ ngày 6/12/2019 đến ngày 12/4/2020, bị cáo Nguyễn Trung V đã cho bà Võ Thị Ái V1 vay tổng cộng 03 lượt vay, tổng số tiền cho vay là 70.000.000 đồng, với lãi suất 1,43%/ngày (Tương đương với 521%/năm), cao gấp 26,4 lần lãi suất quy định trong Bộ luật Dân sự (Điều 468 Bộ luật dân sự năm quy định lãi suất cho vay không được vượt quá 20%/năm của khoản tiền vay, tức là không được vượt quá 0,0548%/ngày). Tổng số tiền lãi V đã thu của bà V1 là 142.000.000 đồng, trong đó tiền lãi thu đúng với quy định của Bộ luật Dân sự là 745.205 đồng, tiền lãi vượt mức quy định (Vượt quá 20%/năm của khoản tiền vay) mà bị cáo V đã thu của bà V1 là 141.254.795 đồng. Bị cáo Nguyễn Trung V cho bà Võ Thị Ái V1 vay tiền với mức lãi suất cao hơn gấp 05 lần trở lên của mức lãi suất cao nhất theo quy định của Bộ luật Dân sự và thu lợi bất chính số tiền là 141.254.795 đồng đã vi phạm quy định của Bộ luật Hình sự. Do đó, Tòa án nhân dân thành phố Quảng Ngãi, tỉnh Quảng Ngãi đã xét xử bị cáo Nguyễn Trung V về tội “Cho vay lãi nặng trong giao dịch dân sự” với tình tiết định khung tăng nặng trách nhiệm hình sự “Phạm tội mà thu lợi bất chính từ 100.000.000 đồng trở lên” quy định tại khoản 2 Điều 201 của Bộ luật Hình sự là có căn cứ, đúng người, đúng tội.

[2] Xét kháng cáo xin giảm nhẹ hình phạt, xin chuyển từ hình phạt tù sang hình phạt tiền của bị cáo, thì thấy:

Hành vi của bị cáo là nguy hiểm cho xã hội, xâm phạm đến trật tự quản lý kinh tế của Nhà nước trong lĩnh vực kinh doanh tiền tệ. Quá trình điều tra, truy tố, xét xử sơ thẩm Tòa án nhân dân thành phố Quảng Ngãi đã đánh giá đúng tính chất, mức độ, hành vi phạm tội, nhân thân của bị cáo xử phạt bị cáo Nguyễn Trung V 09 tháng tù về tội “*Cho vay lãi nặng trong giao dịch dân sự*” là có căn cứ. Tại cấp phúc thẩm, bị cáo không có tình tiết giảm nhẹ gì mới, nên không có căn cứ chấp nhận kháng cáo, giữ nguyên bản án sơ thẩm về phần hình phạt đối với bị cáo.

[3] Xét kháng nghị của Viện kiểm sát nhân dân thành phố Quảng Ngãi, thì thấy:

Tòa án cấp sơ thẩm tuyên buộc bị cáo Nguyễn Trung V chịu trách nhiệm hoàn trả cho người vay khoản tiền lãi vượt quá mức quy định của Bộ luật Dân sự tổng cộng là 141.254.795 đồng là đúng quy định. Tuy nhiên, Tòa án sơ thẩm lại tính án phí dân sự đối với số tiền 141.254.795 đồng với số tiền tính án phí là 7.062.739 đồng là không đúng quy định, vì việc hoàn trả khoản tiền lãi suất vượt mức quy định là biện pháp tư pháp mà pháp luật quy định áp dụng cho người phạm tội chứ không phải là bồi thường thiệt hại ngoài hợp đồng trong vụ án hình sự, nên không phải chịu án phí dân sự sơ thẩm. Mặt khác, quá trình giải quyết vụ án giữa bà Võ Thị Ái V1 và bị cáo Nguyễn Trung V không có tranh chấp gì về khoản tiền lãi vượt quá mức quy định. Từ những nhận định trên có đủ cơ sở để khẳng định kháng nghị của Viện kiểm sát nhân dân thành phố Quảng Ngãi đề nghị không buộc bị cáo Nguyễn Trung V phải chịu trách nhiệm nộp số tiền án phí dân sự sơ thẩm là có căn cứ, được Hội đồng xét xử chấp nhận.

[4] Đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Quảng Ngãi phù hợp với nhận định của Hội đồng xét xử nên được chấp nhận.

[5] Về án phí:

Bị cáo Nguyễn Trung V phải chịu án phí hình sự sơ thẩm.

Bị cáo Nguyễn Trung V không phải chịu án phí dân sự sơ thẩm.

Do không chấp nhận kháng cáo nên bị cáo Nguyễn Trung V phải chịu án phí hình sự phúc thẩm.

[6] Các quyết định khác của bản án sơ thẩm không có kháng cáo, kháng nghị đã có hiệu lực pháp luật, kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo, kháng nghị.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ điểm a, b khoản 1 Điều 355; Điều 356; điểm a khoản 2 Điều 357 Bộ luật tố tụng hình sự năm 2015; điểm a khoản 2 Điều 23 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH 14 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Không chấp nhận kháng cáo của bị cáo Nguyễn Trung V, chấp nhận kháng nghị của Viện kiểm sát nhân dân thành phố Quảng Ngãi, tỉnh Quảng Ngãi. Sửa bản án hình sự sơ thẩm số 95/2021/HS-ST ngày 12 tháng 11 năm 2021 của Tòa án nhân dân thành phố Quảng Ngãi, tỉnh Quảng Ngãi về phần án phí dân sự sơ thẩm.

Áp dụng: Khoản 2 Điều 201; điểm b, s khoản 1 Điều 51, điểm h khoản 1 Điều 52 và Điều 38 Bộ luật Hình sự.

Xử phạt bị cáo Nguyễn Trung V 09 (Chín) tháng tù về tội “*Cho vay lãi nặng trong giao dịch dân sự*”. Thời hạn chấp hành hình phạt tù được tính từ ngày bắt bị cáo đi thi hành án.

2. Về án phí:

Bị cáo Nguyễn Trung V phải chịu 200.000 (Hai trăm nghìn) đồng án phí hình sự sơ thẩm.

Bị cáo Nguyễn Trung V không phải chịu án phí dân sự sơ thẩm.

Bị cáo Nguyễn Trung V phải chịu 200.000 (Hai trăm nghìn) đồng án phí hình sự phúc thẩm.

3. Các quyết định khác của bản án sơ thẩm không có kháng cáo, kháng nghị đã có hiệu lực pháp luật kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo, kháng nghị.

4. Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

Nơi nhận:

- Vụ GDKT 1 – Tòa án nhân dân tối cao;
- VKSND tỉnh Quảng Ngãi;
- Sở Tư pháp tỉnh Quảng Ngãi;
- VKSND, TAND thành phố Quảng Ngãi;
- Công an thành phố Quảng Ngãi;
- Chi cục THA dân sự thành phố Quảng Ngãi;
- Bị cáo;
- Lưu hồ sơ.

TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ
Thẩm phán – Chủ tọa phiên tòa
(Đã ký)

Lê Thị Mỹ Giang